

Europese modelbescherming een feit

Eindelijk is het zo ver. Op 12 december 2001 heeft de Raad van de Europese Unie ('de Raad') een Verordening voor de Europese Gemeenschappen vastgesteld betreffende Gemeenschapsmodellen ('de Verordening'). De Verordening is op 6 maart 2002 in werking getreden. Als gevolg van de Verordening wordt het nu onder meer mogelijk door middel van één depot modelbescherming te krijgen in alle lidstaten van de Europese Gemeenschappen.

mw. mr. M.C.H.I. van der Dussen*

Sinds 1 januari 1975 kan op basis van de Eenvormige Beneluxwet inzake Tekeningen of Modellen in de Benelux het nieuwe uiterlijk van een voortbrengsel dat een gebruiksfunctie heeft als tekening of model worden beschermd. Ik schreef daarover reeds vorig jaar in Product. Ook is het reeds tientallen jaren mogelijk om bij de World Intellectual Property Organisation te Genève, Zwitserland, een internationaal modeldepot te verrichten voor een aantal bij een verdrag aangesloten landen. Maar het verkrijgen van modelbescherming in alle lidstaten van de Europese Gemeenschappen door middel van één depot was tot voor kort niet mogelijk. Daar is er nu dus verandering in gekomen.

De Raad heeft overwogen dat een in elke lidstaat rechtstreeks geldend Gemeenschapsmodel ingevoerd moet worden, omdat de territoriale werking van de modellenbescherming in de verschillende lidstaten van de Europese Gemeenschappen tot gevolg kan hebben dat de interne markt wordt opgesplitst, waardoor het vrije verkeer van goederen wordt belemmerd. Bij het OHIM (Office for the Harmonization of the Internal Market), tot nu toe bekend als het Europese Merkenbureau, te Alicante, Spanje ('het Bureau') kan voortaan door middel van één aanvraag, volgens één procedure en krachtens één regeling, één recht op een model worden verkregen dat in één, alle lidstaten omvattend gebied geldig is. Er kan echter ook sprake zijn van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel. De Verordening maakt namelijk onderscheid tussen een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel en een ingeschreven Gemeenschapsmodel.

Onder een model wordt verstaan 'de verschijningsvorm van een voortbrengsel of een deel daarvan, die wordt afgeleid uit de kenmerken van met name de lijnen, de omtrek, de kleuren, de vorm, de textuur en/of de materialen van het voortbrengsel zelf en/of de versiering ervan'. Onder voortbrengsel wordt verstaan 'elk op industriële of ambachtelijke

wijze vervaardigd voorwerp, met inbegrip van onder meer onderdelen die zijn bestemd om tot een samengesteld voortbrengsel te worden samengevoegd, verpakkingen, uitvoering, grafische symbolen en typografische lettertypen, doch niet computerprogramma's'.

Gemeenschapsmodellenbescherming

Een model wordt daadwerkelijk als Gemeenschapsmodel beschermd indien het model nieuw is en een eigen karakter heeft. (Van bescherming zijn uitgezonderd de uiterlijke kenmerken van een voortbrengsel die uitsluitend door de technische functie worden bepaald.) Evenals in het Beneluxrecht is in de Verordening evenwel een zogenaamde 'terme de grâce' opgenomen. Deze houdt in dat de nieuwheid en het eigen karakter bij ingeschreven modellen niet wordt aangetast als de ontwerper of de rechtverkrijgende van het model binnen twaalf maanden vóór de datum van de aanvraag het model op de markt heeft uitgetest.

Duur van de bescherming

Een niet-ingeschreven model wordt gedurende drie jaar met ingang van de datum waarop het model voor het eerst binnen de Gemeenschap voor het publiek beschikbaar is gesteld als niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel beschermd. Een ingeschreven model wordt gedurende vijf jaar met ingang van de datum van indiening van de aanvraag als ingeschreven Gemeenschapsmodel beschermd. De houder van het recht op een ingeschreven Gemeenschapsmodel kan de beschermingsduur evenwel telkens met één of meer tijdvakken van vijf jaar laten verlengen tot maximaal vijftientwintig jaar.

Aan een Gemeenschapsmodel verbonden rechten

Bij een ingeschreven Gemeenschapsmodel heeft de houder ervan het uitsluitende recht om het model te gebruiken en een derde, die geen licentie heeft, het gebruik te beletten. Gebruiken betekent in dit ver-

band vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, invoeren, uitvoeren of gebruiken van een voortbrengsel waarin het model is verwerkt of waarop het is toegepast alsmede het voor deze doeleinden in voorraad hebben van dat voortbrengsel.

Is er sprake van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel dan is de houder slechts gerechtigd namaak te beletten. Dat wil zeggen dat de houder alleen kan optreden tegen een derde die doelbewust/te kwader trouw het beschermde model kopieert. De rechten van de houder van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel zijn derhalve veel beperkter dan de rechten van de houder van een ingeschreven Gemeenschapsmodel.

Tot slot

De verordening kent een groot aantal regels over bijvoorbeeld de uitputting van rechten, de nietigheid van een model, het licentiëren van een model, derdenwerking, de aanvraagprocedure, de inschrijvingsprocedure, de beroepsprocedure, de bevoegdheid en de procedure(s) bij rechtsvorderingen met betrekking tot Gemeenschapsmodellen, etc. Het voert te ver om in dit artikel die regels allemaal te bespreken. Het belangrijkste is dat u weet dat het nu mogelijk is om:

1. in alle lidstaten modelrechten te claimen op een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel, en
2. om door middel van één depot bij het Bureau te Alicante een ingeschreven Gemeenschapsmodel te krijgen, en derhalve ruime(re) modelbescherming, in alle lidstaten van de Europese Gemeenschappen.

Mocht u geïnteresseerd zijn in een ingeschreven Gemeenschapsmodel, dan kunt u (zelf of door middel van een modelgemachtigde) de aanvraag voor een ingeschreven Gemeenschapsmodel indienen rechtstreeks bij het Bureau te Alicante of bij het Benelux Bureau voor Tekeningen of Modellen te 's-Gravenhage.

*mw. mr. M.C.H.I. van der Dussen (foto) is advocaat en partner bij CMS Derks Star Busmann te Amsterdam, sectie Intellectuele Eigendom en Informatietechnologie (e-mail: m.vanderdussen@cmsderks.nl).

C en SMS

Lang geleden, in de vorige eeuw, redigeerde ik een artikel over de destijds nieuwe programmeertaal C. Zelf kon ik een beetje programmeren in talen als FORTRAN en ALGOL. Je moest in die talen vele pagina's volschrijven om een paar lijnen op papier te krijgen of een eenvoudige berekening te maken. De auteur van het artikel over C beschreef hoe dat allemaal veel korter kon. Als voorbeeld had hij het spelletje Mastermind geprogrammeerd. In C besloeg het programma één regel, en dan ook nog een vrij korte.

De huidige SMS-taal deed me daar sterk aan denken. Hieronder een SMS-dialoog, daarna de vertaling.

HELLO HIST? LTNS

RUTLKIN2ME? U(_E=mc2_)?

U RMND M OF ... :-)& :-()B
CU@8 2N?

(-X-) [>-<] WHO RU?

I :\$)

%-} :-):-:-)

MZZL

De vertaling:

Hallo. Hoe is het? Long time no see.

Are you talking to me? You smart ass?

You remind me of Dolly Parton en Pamela Anderson.
See you at 8 o'clock tonight?

Lik m'n reet! Ik ben boos! Who are you?

Ik ben Donald Trump.

Grappig hoor! Ik lach me dood.

Mazzel

TNT Th. Raergeur